

الف- مشخص کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد؟

- ۱- یکی از مباحث اولیة فلسفه، تعیین نسبت دو مفهوم هستی و چیستی (وجود و ماهیت) است. ص
 - ۲- وجود، وجه مشترک موجودات و ماهیت، وجه اختصاصی آنها است. ص
 - ۳- فارابی، فیلسوف بزرگ مسلمان، به نسبت میان وجود و ماهیت توجه ویژه ای کرد. ص
 - ۴- از نظر ابن سینا وجود و ماهیت دو جنبه یک چیزند، یعنی دو جزء از یک چیزند که با هم ترکیب یا جمع شده اند. غ
 - ۵- انسان و وجود دو مفهوم مختلف و متفاوت اند نه دو موجود جداگانه. ص
 - ۶- در دو گزاره « انسان حیوان ناطق است» و « انسان موجود است» حمل وجود بر انسان با حمل حیوان ناطق بر انسان کاملاً متفاوت است. ص
 - ۷- می توان گفت انسان و حیوان ناطق دو مفهوم جدایی پذیر هستند. غ
 - ۸- حیوان ناطق مفهوم گسترده انسان است. ص
 - ۹- حمل حیوان ناطق بر انسان بک حمل ضروری است و به دلیل نیاز ندارد. ص **نهایی دیمه ۹۸**
 - ۱۰- در عبارت انسان موجود است مفهوم وجود از مفهوم انسان جداست و جزء تعریف آن قرار نمی گیرد. ص
 - ۱۱- میان انسان به عنوان چیستی و وجود یک رابطه ی ضروری برقرار است. غ
 - ۱۲- میان انسان و وجود یک رابطه ی ضروری برقرار نیست؛ انسان، می تواند موجود باشد و می تواند موجود نباشد. ص
 - ۱۳- فیلسوفان گذشته قبل از ابن سینا و فارابی به موضوع وجود و ماهیت (هستی و چیستی) توجهی نداشته اند. غ
 - ۱۴- ارسطو در کتاب مابعدالطبیعه وجود را از ماهیت جدا ساخته، اما به توضیحات کوتاهی اکتفا کرده است. ص
 - ۱۵- ترویج فلسفه ابن سینا و ابن رشد در اروپا باعث آشنایی مجدد فلاسفه غرب با فلسفه ارسطویی در قرن ۱۳ شد. ص
 - ۱۶- بحث مغایرت وجود و ماهیت ابن سینا مورد توجه فلاسفه مسلمان قرار گرفت تا عصر ملاصدرا دنبال شده است. ص
- ب- جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.**

- ۱- موضوع دانش فلسفه است و اصل دانش فلسفه را می نامند. وجود - وجود شناسی
- ۲- درباره حقیقت علم صحبت می کند و بخشی از هستی شناسی به معنای عام آن است. معرفت شناسی
- ۳- حقیقت علم، که نامیده می شود، خود از اقسام است. وجود ذهنی - وجود
- ۴- هستی به وجود و وجود تقسیم می شود. ذهنی - خارجی
- ۵- یکی از مباحث اولیة فلسفه، تعیین نسبت دو مفهوم و است. هستی و چیستی (وجود و ماهیت)

- ۶- دو مفهوم و از پرکاربردترین مفاهیم میان انسان ها هستند و معمولاً در کنار هم به کار می روند. وجود و ماهیت
- ۷- کودکی که با استفاده از کلمهٔ این و آن به حیوانات اشاره می کند نشان می دهد به حیوانات پی برده است اما از هر یک از آنها آگاه نیست. وجود - ماهیت (چیستی)
- ۸- انسان در هر چیزی که مشاهده می کند، دو حیثیت می یابد: حیثیت بودن و حیثیت داشتن. موجود-چیستی
- ۹- همهٔ موجودات از نظر «وجود» با هم اشتراک دارند و اختلاف آنها از جهت می باشد. ماهیت **نهایی دیمه ۹۸**
- ۱۰- در عبارت «انسان حیوان ناطق است» حیوان ناطق قضیه است. محمول
- ۱۱- تفاوت انسان و حیوان ناطق صرفاً در است. گستردگی شان
- ۱۲- حمل حیوان ناطق بر انسان بک حمل است. ضروری
- ۱۳- حمل وجود بر هر چیستی، از جمله انسان، نیازمند دلیل است.
- ۱۴- میان انسان به عنوان یک چیستی و وجود رابطهٔ ضروری برقرار نیست.
- ۱۵- ارسطو در کتاب وجود را از ماهیت جدا می سازد. مابعد الطبیعه
- ۱۶- به علت توجه خاص ابن سینا به بحث جدایی وجود و ماهیت، این بحث با عنوان مقدمهٔ طرح مباحث جدیدی قرار گرفت. مغایرت وجود و ماهیت
- ۱۷- فرق بین و بی تردید یکی از اساسی ترین آرا و عقاید فلسفی در تفکر اسلامی است. وجود و ماهیت
- ۱۸- نظریهٔ ابن سینا دربارهٔ مغایرت وجود و ماهیت را پایهٔ برهان های خود در خداشناسی قرار داد. توماس آکوئیناس
- ۱۹- آکوئیناس نظریه ابن سینا را در اروپا گسترش داد. مغایرت وجود با ماهیت
- ۲۰- فلاسفهٔ غرب از طریق و ابن رشد مجدداً با فلسفهٔ آشنا شدند. ابن سینا - ارسطویی

ج- موارد سمت راست به سمت چپ ارتباط دهید. (یک مورد اضافی است)

۱- درباره ی حقیقت علم بحث می کند.	وجود شناسی
۲- وجه مشترک موجودات است.	معرفت شناسی (۱)
۳- وجه اختصاصی موجودات است.	انسان و وجود (۵)
۴- راه فارابی را ادامه داد.	وجود (۲)
۵- دو مفهوم مختلف و متفاوت اند.	ماهیت
۶- این دو مفهوم از یکدیگر جدایی ناپذیرند.	حیوان ناطق و انسان (۶)
۷- به نسبت میان وجود و ماهیت توجه ویژه ای کرد.	ابن سینا (۴)
۸- باعث طرح مباحث جدیدی در فلسفه قرار گرفت.	توماس آکوئیناس (۹)
۹- نظر ابن سینا را در اروپا گسترش داد.	وجوب و امکان (۱۰)
۱۰- برهان ابن سینا در اثبات وجود خدا	مغایرت وجود و ماهیت (۸)
	فارابی (۷)

د- گزینه درست را انتخاب کنید.

۱- اصل دانش فلسفه را چه می گویند؟

الف- معرفت شناسی ب- وجود شناسی ✓ ج- چیستی د- علیت

۲- معرفت شناسی درباره ی چه چیزی صحبت می کند؟

الف- حقیقت علم ب- وجود خارجی ج- وجود ذهنی د- گزینه الف و ج ✓

۳- کدام گزینه نادرست است؟

الف- فلسفه مسائل پیرامون ماهیت را بررسی می کند. ✓ ب- معرفت شناسی بخشی از هستی شناسی به معنای عام آن است.

ج- حقیقت علم وجود ذهنی نامیده می شود. د- هستی به وجود ذهنی و وجود خارجی تقسیم می شود.

۴- کدام فیلسوف به نسبت میان وجود و ماهیت توجه ویژه ای کرد و چه کسی راه او را ادامه داد؟

الف- ابن سینا- فارابی ب- فارابی- ابن سینا ✓ ج- افلاطون- ارسطو د- ابن سینا - آکوئیناس

۵- راه را ادامه داد و بیان کرد که وقتی می گوئیم هستی و چیستی دو جنبه یک چیزند، به این معنا که آنها دو جزء از یک چیزند که با هم ترکیب یا جمع شده اند.

الف- ابن سینا - فارابی- نیست ✓ ب- ابن سینا - فارابی- نیست ج- بیکن- آکوئیناس- نیست د- آکوئیناس- است بیکن

۶- کدام گزینه درست است؟

الف- هستی و چیستی دو جز از یک چیزند که با هم ترکیب شده اند. ب- تفاوت انسان و وجود فقط در ذهن و از جهت مصداق است.

ج- انسان و وجود دو مفهوم مختلف و متفاوت اند. ✓ د- انسان و وجود دو مفهوم جداگانه هستند.

۷- کدام گزینه در دیدگاه ابن سینا نادرست است؟

الف- دو مفهوم انسان و حیوان ناطق از یکدیگر جدایی ناپذیر هستند. ب- حمل حیوان ناطق بر انسان یک حمل ضروری است.

ج- حیوان ناطق مفهوم گسترده انسان است. د- انسان مفهوم گسترده حیوان ناطق است. ✓

۸- توجه ویژه و بیان دقیق در بحث نسبت میان وجود و ماهیت بدین معنا که فیلسوفان گذشته به این موضوع توجهی نداشته اند.

الف- سهروردی- ابن سینا- است ب- فارابی- سهروردی- است ج- فارابی- ابن سینا- است د- فارابی- ابن سینا- نیست ✓

۹- برهان وجوب و امکان ابن سینا در کجا کاربرد دارد؟

الف- اثبات وجود ذهنی ب- اثبات وجود خدا ✓ ج- فرق وجود و ماهیت د- نسبت وجود و ماهیت

۱۰- فلاسفه ای مانند آلبرت کیپر و راجر بیکن نیز نظری نزدیک به داشتند. فلسفه ای را در اروپا ترویج می کردند که بیشتر متکی به دیدگاه های و تا حدودی بود.

الف- ارسطو- فارابی- ابن سینا ب- ارسطو- ابن سینا- فارابی

ج- توماس آکوئیناس- ابن سینا- ابن رشد ✓ د- توماس آکوئیناس- ابن رشد- ابن سینا

۱۱- کدام مورد پایه برهان وجوب و امکان ابن سینا در اثبات وجود خدا قرار گرفته است؟

الف-مغایرت وجود با ماهیت ✓ ب-اشتراک وجود با ماهیت ج-حمل وجود برچیستی د-وجود ذهنی

۱۲- کدام فیلسوف مانند ابن سینا نظر مغایرت وجود با ماهیت را پایه برهان های خود در خدانشناسی قرار داده است؟

الف-توماس آکوئیناس ✓ ب-راجر بیکن ج-آلبرت کبیر د-هگل

۱۳- فردی که می پرسد: «این چیست؟» به آن چیز واقف بوده و مفاهیمی مانند ققنوس کتون ۹۸

الف-ماهیت-وجود ندارند. ب-وجود-ماهیت دارند. ✓ ج-ماهیت-ماهیت ندارند. د-وجود-وجود دارند.

۱۴- وجه تمایز موجودات جهان از حیث ... داشتن آن ها است؛ مانند ... کتون ۹۸

الف-ماهیت-زنده بودن یک پشه ب-هستی- وجود داشتن یک انسان ج-چیستی-آب بودن آب ✓ د-ماهیت-سفید بودن یک لباس

۱۵- وجود و ماهیت در دیدگاه ابن سینا ... کتون ۹۸

الف-هیچ گونه تفاوتی با یکدیگر ندارند. ب- در جهان عینی یکی نیستند.

ج- در جهان ذهنی یکی هستند. د-به مصادیق هر مفهوم نسبت داده می شوند. ✓

۱۶- کدام یک از قضایای زیر، نیازمند دلیل نیست؟ کتون ۹۸

الف-هر گیاهی یک نوع حیوان است. ب-سحر و جادو در جهان نیست. ج-خدا وجود دارد. د-شیرینی یک مزه است. ✓

۱۷- با توجه به مغایرت وجود و ماهیت ... کتون ۹۸

الف-وجود انسان های جهان از ماهیت آن ها جدا است. ب-حمل مفهوم ناطق بر انسان دلیل می خواهد.

ج-وجود و ماهیت انسان دو مفهومی کاملاً متفاوت است. ✓ د-بین مفهوم انسان و مفهوم متفکر رابطه ای ضروری نیست.

۱۸- با ترویج کدام دیدگاه، دیدگاه های تابع فلسفه ابن سینا، ابن رشد و ارسطو به کنار گذاشته شد؟ کتون ۹۸

الف-فایده گرایی ب-تجربه گرایی ✓ ج-نسبی گرایی د-عقل گرایی

۱۹- کدام امر باعث آشنایی مجدد فلاسفه غرب با فلسفه ارسطویی در قرن ۱۳ شد؟ کتون ۹۸

الف-ترویج کامل فلسفه ابن سینا و ابن رشد در اروپا ✓

ب-آشنایی با فلسفه ابن سینا از طریق توماس آکوئیناس

ج-استفاده از آراء ابن سینا و بعضی نظریات ابن رشد در فلسفه اروپا

د-بهره برداری فلاسفه ای چون آلبرت کبیر و راجر بیکن از فلسفه ارسطویی

۲۰- «وجه مشترک موجودات» و «وجه اختصاصی موجودات»، به ترتیب، مربوط به چیست؟ و بررسی آن برعهده ی کدام علم است؟ سراسری ۸۵ با تغییر

الف-وجود-ماهیت-معرفت شناسی ب-ماهیت-وجود-معرفت شناسی

ج-وجود-ماهیت-هستی شناسی ✓ د-ماهیت-وجود-هستی شناسی

۲۱- کدام فیلسوف نسبت به بقیه فیلسوفان در استفاده از اصل مغایرت وجود و ماهیت برای اثبات وجود خدا مقدم است؟ گزینه دو

الف-آلبرت کبیر ب-توماس آکوئیناس ج-راجر بیکن د-ابن سینا ✓

۵- به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

- ۱- موضوع دانش فلسفه چیست؟ وجود
- ۲- اصل دانش فلسفه را چه می گویند؟ وجود شناسی
- ۳- معرفت شناسی در باره چه چیزی صحبت می کند؟ حقیقت علم
- ۴- یکی از مباحث اولیه فلسفه، چیست؟ تعیین نسبت دو مفهوم هستی و چستی
- ۵- وجه مشترک موجودات و وجه اختصاصی آن ها در چیست؟ وجود - ماهیت
- ۶- کدام فیلسوف بزرگ مسلمان، به نسبت میان وجود و ماهیت توجه ویژه ای کرد و در تمایز میان این دو مفهوم، نکاتی را مطرح نمود؟ فارابی
- ۷- وقتی می گوئیم «انسان موجود است» تفاوت انسان و وجود در کجا و از چه جهت است؟ فقط در ذهن و از جهت مفهوم است.
- ۸- در عبارت «انسان حیوان ناطق است» محمول قضیه چیست؟ حیوان ناطق
- ۹- تفاوت مثلث با شکل سه ضلعی و انسان با حیوان ناطق در چیست؟ در گستردگی شان
- ۸- حمل حیوان ناطق بر انسان چگونه حملی است؟ حمل ضروری
- ۱۱- ارسطو در کدام کتاب وجود را از ماهیت جدا می سازد؟ مابعد الطبیعه
- ۱۲- یکی از اساسی ترین آرا و عقاید فلسفی در تفکر اسلامی چیست؟ فرق بین وجود و ماهیت
- ۱۳- یکی از برهان های ابن سینا در اثبات وجود خدا را نام ببرید. وجوب و امکان
- ۱۴- کدام فیلسوف نظر مغایرت وجود و ماهیت را در اروپا گسترش داد و موجب مناقشات فراوانی در آنجا شد؟ توماس آکوئیناس
- ۱۵- پایه گذار فلسفه توماسی - تومیسیم در اروپا چه کسی است؟ توماس آکوئیناس
- ۱۶- فیلسوفانی که در بین قرن های ۱۳ تا ۱۵ میلادی، دیدگاه های ابن سینا را ترویج کردند، نام ببرید: راجر بیکن - آلبرت کبیر **نهایی دیماه ۹۸**
- ۱۷- فلاسفه غرب از طریق کدام فلاسفه مسلمان مجدداً با فلسفه ارسطویی آشنا شدند؟ ابن سینا و ابن رشد
- ۱۸- با رشد کدام دیدگاه فلسفه ارسطویی جا خود را به فلسفه های حس گرا و تجربه گرا دادند؟ تجربه گرایی
- ۱۹- نظر مغایرت وجود و ماهیت ابن سینا تا عصر کدام فیلسوف مسلمان دنبال شد؟ ملاصدرا
- ۲۰- با ترویج کدام دیدگاه، دیدگاه های تابع فلسفه ابن سینا، ابن رشد و ارسطو به کنار گذاشته شد؟ تجربه گرایی

۲۱- چه عاملی باعث آشنایی مجدد فلاسفه غرب با فلسفه ارسطویی در قرن های ۱۳ تا ۱۵ شد؟ ترویج دیدگاه های ابن سینا و تا حدودی این رشد در اروپا

و- به سوالات زیر پاسخ کامل دهید.

۱- یکی از مباحث اولیه فلسفه چیست؟ چرا؟ یکی از مباحث اولیه فلسفه، تعیین نسبت دو مفهوم هستی و چیستی (وجود و ماهیت) است؛ زیرا این دو مفهوم از پرکاربردترین مفاهیم میان انسان ها هستند و معمولاً در کنار هم به کار می روند.

۲- انسان در هر چیزی که مشاهده می کند دو حثیت می یابد، نام ببرید. حثیت موجود بودن و حثیت چیستی داشتن.

۳- وقتی می گوئیم هستی و چیستی دو جنبه یک چیزند، به چه معناست؟ با مثال توضیح دهید.

به این معنا نیست که آنها دو جزء از یک چیزند که با هم ترکیب یا جمع شده اند؛ آن گونه که اکسیژن و هیدروژن دو جزء تشکیل دهنده آب هستند؛ حتی مثل کاغذ و رنگ کاغذ هم نیستند که مثلاً اگر کسی پرسد چه رنگی است، می گوئیم سفید است. وقتی می گوئیم «انسان موجود است» تفاوت انسان و وجود فقط در ذهن و از جهت مفهوم است، والا در خارج، دو امر جداگانه به نام وجود و انسان نداریم؛ یعنی در خارج از ذهن، واقعیتی است که هر دو مفهوم را به آن نسبت می دهیم.

۴- وقتی می گوئیم «انسان موجود است» تفاوت انسان و وجود در کجا و از چه جهت است؟ توضیح دهید.

فقط در ذهن و از جهت مفهوم است، و الا در خارج، دو امر جدا گانه به نام وجود و انسان نداریم؛ یعنی در خارج از ذهن، واقعیتی است که هر دو مفهوم را به آن نسبت می دهیم. (به عبارت دیگر، انسان و وجود دو مفهوم مختلف و متفاوت اند نه دو موجود جداگانه.)

۵- آیا در قضیه «انسان حیوان ناطق است» حمل معمول بر موضوع نیاز به دلیل دارد؟ چرا؟ خیر- زیرا این دو مفهوم از یکدیگر جدایی ناپذیرند. حمل حیوان ناطق برای انسان یک حمل ضروری است و به دلیل نیاز ندارد.

۶- آیا دو مفهوم انسان و حیوان ناطق از یکدیگر جدایی پذیرند؟ توضیح دهید. خیر، این دو مفهوم از یکدیگر جدایی ناپذیرند. هر انسانی حیوان ناطق است و هر حیوان ناطقی انسان است. اصولاً لفظ انسان برای همین چیزی که حیوان ناطق است به کار می رود. و تفاوت آنها صرفاً در گستردگی شان است؛ یعنی حیوان ناطق مفهوم گسترده انسان است.

۷- چرا در عبارت «مثلث سه ضلعی است» حمل معمول بر موضوع نیاز به دلیل ندارد؟ زیرا حمل سه ضلعی برای مثلث یک حمل ضروری است. و این دو مفهوم از یکدیگر جدایی ناپذیرند. و تفاوت آنها صرفاً در گستردگی شان است؛ یعنی سه ضلعی مفهوم گسترده مثلث است.

۸- در عبارت «انسان موجود است»، مفهوم وجود چه رابطه با مفهوم انسان دارد؟

مفهوم وجود از مفهوم انسان جداست و جزء تعریف آن قرار نمی گیرد. بنابراین، میان انسان به عنوان یک چیستی و وجود رابطه ضروری برقرار نیست؛ به همین سبب، انسان، می تواند موجود باشد و می تواند موجود نباشد. بنابراین، حمل وجود بر هر چیستی، از جمله انسان، نیازمند دلیل است. حال این دلیل ممکن است حسی و تجربی باشد یا عقلی محض.

۹- چرا در عبارت «انسان موجود است»، حمل وجود بر انسان نیازمند دلیل است؟ چون مفهوم وجود از مفهوم انسان جداست و جزء تعریف آن قرار نمی گیرد. بنابراین، میان انسان به عنوان یک چیستی و وجود رابطه ضروری برقرار نیست؛ به همین سبب، انسان، می تواند موجود باشد و می تواند موجود نباشد. بنابراین، حمل وجود بر هر چیستی، از جمله انسان، نیازمند دلیل است.

۱۰- چه امری باعث شد تا فلاسفه غرب در قرن های ۱۳ تا ۱۵ مجدداً با فلسفه ارسطویی آشنا شوند؟

فلاسفه ای مانند آلبرت کیبر و راجر بیکن نظری نزدیک به توماس آکوئیناس داشتند. اینان در قرن های ۱۳ تا ۱۵ میلادی فلسفه ای را در اروپا ترویج می کردند که بیشتر متکی به دیدگاه های ابن سینا و تا حدودی ابن رشد بود. همین امر فرصتی را فراهم کرد تا فلاسفه غرب از طریق ابن سینا و ابن رشد مجدداً با فلسفه ارسطویی آشنا شوند.